

Årsrapport 2025

SAML A – Vårdsamverkan Lerum Alingsås

Datum: 2026-03-13

Fastställt av samordningsgruppen och av politiska samrådsgruppen
Vårdsamverkan Lerum Alingsås

Innehållsansvarig: Lena Arvidsson, processledare

E-post: [lena.arvidsson@vgregion.se](mailto:lana.arvidsson@vgregion.se)

Innehåll

SAML A – Vårdsamverkan Lerum Alingsås	3
Övergripande mål	4
En god och nära vård	4
Prioriterade målområden	4
Övergripande aktiviteter under 2025	4
SAML A samverkansstruktur	4
Konferens: Nya socialtjänstlagen och Nära vård	5
Socialmedicinsk mottagning	6
Avvikelser i samverkan	7
Politiska samrådsgruppen	8
Politiska samrådsgruppen 2025	9
Samordningsgruppen	10
Arbetsutskott (AU) för Samordningsgruppen	11
Samordningsgruppen 2025	11
Närområdesgrupp NOSAM Alingsås och Lerum	13
Stor-NOSAM	14
NOSAM Barn och unga	15
NOSAM Psykisk ohälsa, skadligt bruk och beroende	16
NOSAM Äldre	16
Medarbetare i SAML A	18
Processledare i SAML A	18
Delregional samordnare	18
Kommunikatör	18
Ekonomi 2025	18

SAMLA – Vårdsamverkan Lerum Alingsås

Vårdsamverkan Lerum–Alingsås (SAMLA) utgår från Samverkansplanen 2023–2026, vars syfte är att skapa en effektiv vårdsamverkan i frågor som berör alla parter. Målet är att den enskilde ska uppleva vård, stöd och omsorg som en sammanhängande helhet – utan organisatoriska gränser.

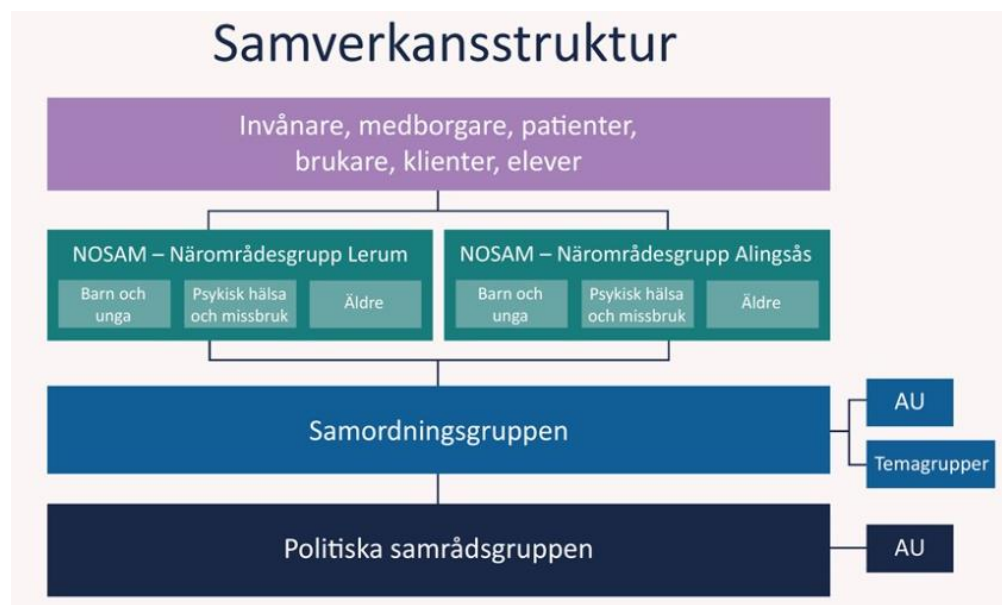
Vårdsamverkan riktar sig till personer som har behov av samordnade och samtidiga insatser från både kommun och region. Inom SAMLA samverkar:

- Regional primärvård
- Rehabilitering och hälsa
- Folktandvården
- Sjukhusen i Väster: Alingsås lasarett och Södra Älvsborgs sjukhus
- Kommunal primärvård, socialtjänst samt skola och elevhälsa i Alingsås och Lerum
- Delregionala nämnden Västra

Syftet med vårdsamverkansstrukturen SAMLA är att utveckla och stärka förutsättningarna för chefer och medarbetare att bära och driva gemensamma frågor – både inom den egna organisationen och tillsammans med andra parter.

SAMLA har övergripande mål och definierade prioriterade målgrupper. Utifrån dessa tas aktivitetsplaner fram för både Samordningsgruppen och NOSAM Lerum–Alingsås.

Vissa aktiviteter genomförs av NOSAM, medan Samordningsgruppen har det strategiska ansvaret för uppföljning och utvärdering över tid.

Övergripande mål

Framtaget och beskrivet i [Samverkansplan SAMLA 2023 – 2026](#)

Förflyttning God och nära vård

- » från sluten vård till öppen vård
- » till mer hälsofrämjande och förebyggande insatser
- » till ökad kontinuitet och samordning
- » till mer personcentrerad vård och omsorg
- » till mer lättillgänglig vård, till exempel genom digitalisering

En god och nära vård

- » utgår från individuella förutsättningar och behov
- » bygger på relationer, är hälsofrämjande, förebyggande och proaktiv
- » bidrar till jämlik hälsa, trygghet och självständighet och grundas i gemensamt ansvarstagande och tillit

Prioriterade målområden

- » Psykisk hälsa
- » SIP – Samordnad individuell plan
- » In- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
- » Kvalitetsförbättringar

Övergripande aktiviteter under 2025

Att samverka i ett mindre delregionalt område skapar goda förutsättningar för nära relationer och gemensam förståelse – en viktig grund för effektiv samverkan över verksamhetsgränser. Inom SAMLA är både engagemanget och deltagandet högt, vilket innebär att representanterna i de olika grupperna driver gemensamma frågor med ett tydligt lösningsfokus och stor ambition.

Samtliga aktivitetsplaner för samordningsgruppen och NOSAM Lerum och Alingsås som utvecklas över tid finns publicerade på hemsidan [Vårdsamverkan SAMLA](#).

SAMLA samverkansstruktur

Efter förändringen av vårdsamverkansstrukturen i SAMLA 2022 startades NOSAM Lerum och Alingsås för att skapa bättre förutsättningar för chefer och medarbetare att samverka nära invånarna och det individinriktade arbetet. Under hösten 2024 genomfördes en utvärdering av samverkansstrukturen. Den visade att syftet delvis har uppnåtts genom en mer verksamhetsnära dialog, men att utvecklingsområden kvarstår, särskilt kring effektivitet, representation,

beslutsmandat och tydligare aktivitetsplanering. Resultaten har under 2025 bearbetats ytterligare och dialoger har förts om hur samverkan kan bli ännu bättre.

Sammanfattning

Samordningsgruppen ska fokusera på övergripande strategiska frågor och prioriterade utvecklingsområden, snarare än operativa detaljer. Det skapar bättre förutsättningar för en gemensam riktning och förflyttning.

Varje aktör i samtliga grupper behöver utse representanter som har rätt mandat, god kunskap om den egna organisationens ansvar och verksamhet samt förmåga att fatta beslut. Representanterna ska också aktivt kunna bidra till samverkan.

Vid behov ska grupperna kunna adjungera sakkunniga i specifika frågor. Detta förutsätter att grupperna planerar sina agendor framåt och tydligt anger frågor som ska tas upp på kommande möten.

Beslut ska fattas på den lägsta ändamålsenliga nivån. Om en fråga berör politiska aspekter eller om det råder oenighet mellan parterna, är det den politiska samrådsgruppen som fattar det slutliga beslutet.

Konferens: Nya socialtjänstlagen och Nära vård

Den nya socialtjänstlagen och omställningen till Nära vård rör sig i samma riktning: mot ett mer förebyggande, personcentrerat och samordnat stöd nära invånarens vardag, med ett starkare fokus på jämlikhet och delaktighet.

En gemensam riktning

- Både den nya socialtjänstlagen och Nära vård betonar främjande och förebyggande arbete, personcentrering samt ökat inflytande för individen över sin hälsa och livssituation.
- De riktar sig till samma invånare och förutsätter samarbete över huvudmannagränser. Tillsammans skapar de möjligheter att förnya välfärden och komma närmare dem vi är till för.

Under heldagskonferensen i november deltog cirka 100 personer från kommun och region, inklusive politiker och andra aktörer inom SAML A. Deltagarna tog del av föreläsningar om den nya socialtjänstlagen 2025, omställningen till Nära vård samt en inspirationsföreläsning om hur man skapar välfungerande verksamheter.

Två workshops genomfördes utifrån dagens tema. Syftet var både att fördjupa förståelsen för lagstiftningens och omställningens innebörd samt att lära känna varandras verksamheter och stärka relationerna inför det fortsatta samverkansarbetet.

Mycket positiv utvärdering

Responsen från deltagarna var genomgående positiv. Exempel på kommentarer:

"Det var jättebra, jag vill hem och arbeta med förbättringar."

”Bra med workshops blandat med föreläsningar.”

”Bra att mötas och nätverka mellan förvaltningar.”

”Tar med mig nya kontakter och massa inspiration

Se sammandrag på [SAMLA hemsida](#)

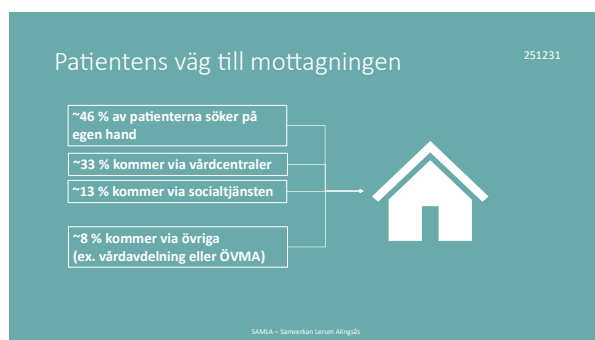
Socialmedicinsk mottagning

Socialmedicinsk mottagning är en integrerad mottagning som finns belägen i Alingsås respektive Lerums kommun där medarbetare från region och kommun arbetar tillsammans med koordinerade insatser och behandling.

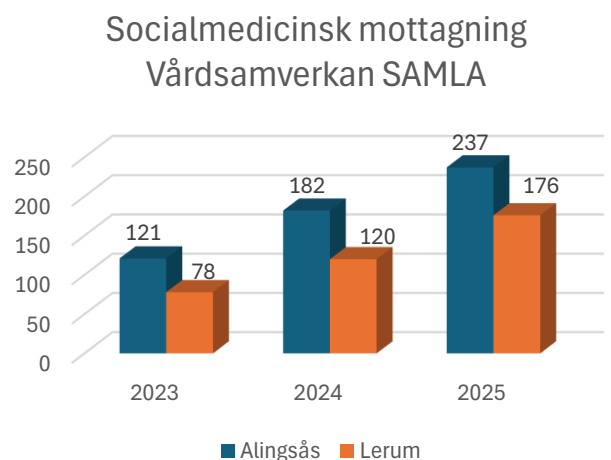
Regelbundna avstämningar sker mellan socialmedicinsk mottagning och Öppenpsykiatriska mottagningen, ÖVM i Alingsås. Teamen från båda kommunerna träffas var femte vecka och gemensamma patienter diskuteras. Samordnad individuell plan, SIP används som verktyg eller stöd för att skapa tydlighet och struktur tillsammans med patienten och externa aktörer.

Mottagningarna har under 2025 tagit emot flera studiebesök, bland annat av Resursteamet inom mödrhälsovården i Södra Älvsborg samt av ST-läkare från Närhälsan Lerum, Floda och Gråbo vårdcentraler. Syftet har varit att ge ökad förståelse för mottagningens arbetssätt och möjligheter till fortsatt samverkan. Vidare har studiebesök genomförts från Vara folkhögskola med deltagare från utbildningarna till socialpedagoger och fritidsledare. Mottagningen har även deltagit vid arbetsplatsträff på Närhälsans Hälsoenhet, för att informera om verksamheten och stärka den interna samverkan.

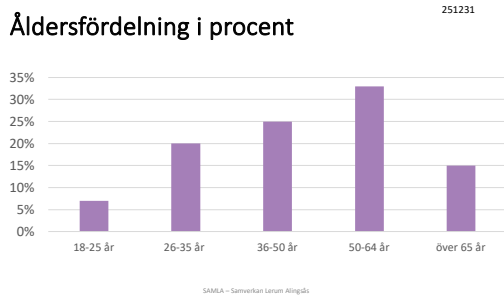
Tidigare år har mottagningen i Alingsås haft fler patienter än Lerum, men under 2025 har Lerums mottagning tagit emot fler patienter än Alingsås. Detta kan bero på flera faktorer, såsom ökad kännedom om mottagningen bland vårdcentralerna i Lerum, fördjupad samverkan med socialtjänsten samt att mottagningen blivit mer känd inom slutenvården, där kontakt numera ibland tas direkt.

2025 har det varit ett högre inflöde på båda mottagningarna än tidigare år, *se tabell till höger*

Åldersfördelning i procent

De flesta patienter som söker sig till mottagningen är mellan 50–64 år.

Könsfördelningen bland de sökande följer nationell inrapporterad statistik.

För mer information se [SAMLAs hemsida](#).

Avvikelser i samverkan

Effektiv avvikelshantering syftar till att stärka patientsäkerheten genom att identifiera brister i följsamheten till avtal och överenskommelser samt i de samverkansprocesser där Västra Götalands kommuner och Västra Götalandsregionen samarbetar. Genom att upptäcka och åtgärda avvikelser kan kvaliteten förbättras och risker för den enskilde minskas.

Avvikelser i SAMLAs

*Utreds av kommun = upptäckt inom region

När det uppstår fel eller brister i samordnade vårdinsatser är det avgörande att dessa utreds, att ansvarsförhållanden klagörs och att åtgärder vidtas för att förhindra att liknande problem återkommer. Inom SAMLAs tas statistik fram årsvis från IT-stödet MedControl Pro för att upptäcka återkommande mönster.

Ansvar för analys och hantering av avvikelser har NOSAM inom målgrupperna Barn och unga, Psykisk ohälsa, skadligt bruk och beroende samt Äldre.

- Styrelsen för Södra Älvsborgs sjukhus, SÄS (vuxen- och barnpsykiatri samt barn och ungdomsmedicin)
- Socialnämnden, Alingsås kommun
- Vård och omsorgsnämnden, Alingsås kommun
- Barn och ungdomsnämnden, Alingsås kommun
- Stöd och omsorgsnämnden, Lerums kommun

Politiska samrådsgruppen 2025

- ❖ Projekt Mobilt team i samverkan för unga med psykisk ohälsa, se hemsidan. Projektet använder metoden FACT ung, Flexible Assertive Community Treatment – en samordnad vårdmodell för barn och unga med komplex psykiatrisk problematik som kräver insatser från både hälso- och sjukvård och socialtjänst. Modellen ligger till grund för projektets genomförande och utvärdering. Projektledare finansieras av SAML A och teamet består av befintlig personal från Socialtjänsten och BUP. Projektet startades upp den 1 september 2025.

Målgrupp är barn och unga 0–18 år i Lerums och Alingsås kommun med svårare psykiatrisk ohälsa och parallella behov av socialtjänstinsatser. Teamet beslutar om mottagande på sina veckokonferenser.

Syfte och Mål

- Minska antalet psykiatriska heldygnsvårdsinläggningar och vårddygn för unga i Lerum och Alingsås.
 - Minska socialtjänstplaceringar (HVB och SIS) och vårddygn utanför regionen.
 - Säkerställa en sammanhållen vårdkedja utan avbrott eller byte av ansvarig mottagning.
 - Öka funktion och livskvalitet för de unga när insatsen avslutas.
- ❖ Småbarnsteam i Alingsås och Lerum – småbarnsteamet är viktigt och värdefullt. Utvärdering har visat att familjerna tyckte att det är bra att allt är samlat på ett ställe, de får en helhetsbild om sitt barn och ett samlat omhändertagande. Representanterna i teamet tyckte att samarbetet mellan professioner gynnar alla, även barnet och deras vårdnadshavare. Läs hela delrapporten 2025-11-04 med utvärdering på [hemsidan SAML A](#). Projekten Tidig upptäckt, tidiga insatser tittar på hela flödet från att ett barn upptäcks på BVC till att barnet och familjen får insatser på lämplig nivå. Centralt i modellen är Småbarnsteamet där olika verksamheter samverkar kring barn och familj. Enligt politiska samrådsgruppen är arbetet viktigt utifrån att samverkan och samarbete kring små barn med misstanke om utvecklingsrelaterade funktionsavvikelser är viktigt. Arbets sättet ligger helt i linje med [Uppdrag sammanhållen vårdprocess för barn och unga 0–17 år med utvecklingsrelaterade funktionsavvikelser](#).

- ❖ Samsjuklighetsutredningen - Samsjuklighetsutredningen föreslår en större reform för personer med både psykisk ohälsa och skadligt bruk eller beroende. Förslaget innebär ett förändrat huvudmannaskap, så att den enskilde ska slippa hänvisas mellan olika vård- och stödinstanser. Reformen väntas träda i kraft 1 januari 2027.

Långa handläggningstider beror ofta på behovet av omfattande utredningar. Som förberedelse inför den nya lagen planeras därför ett pilotprojekt för att stärka samverkan kring personer med psykiatrisk samsjuklighet, inklusive skadligt bruk och beroende. Projektet utgår från en modell som tagits fram och utvärderats i Region Uppsala och ska kartlägga samarbetet mellan kommun och region samt mellan olika vårdnivåer.

Den politiska samrådsgruppen har föreslagit att Lerum och/eller Alingsås kommun, tillsammans med regionen och de socialmedicinska mottagningarna, blir först ut att påbörja arbetet. En ny Temagrupp samsjuklighet, [se hemsidan](#), har inrättats med början i januari 2026 av samordningsgruppen för att leda och förbereda inför reformens införande.

Samordningsgruppen

Representanterna i Samordningsgruppen är utsedda tjänstepersoner från samtliga berörda organisationer och verksamheter, med uppdrag att arbeta med gemensamma samverkansfrågor. Samordningsgruppen ansvarar för att samordna, följa upp och utveckla samverkan samt fatta inriktningsbeslut i övergripande strategiska frågor mellan kommun och region i SAML A. Samordningsgruppen representeras av tjänstemän från:

- Delregional nämnd västra
- Regional primärvård
- Regionhälsan - regiongemensamma vårdverksamheter
- Habilitering och hälsa
- Tandvården
- Sjukhusen i väster
- ÖVM, öppenpsykiatrisk mottagning Alingsås, Södra Älvsborgs sjukhus, SÄS
- BUP, barn och ungdomspsykiatrisk mottagning, Södra Älvsborgs sjukhus, SÄS
- Alingsås kommun med Vård och omsorg, individ och familjeomsorg samt elevhälsa
- Lerums kommun med Stöd och omsorg, individ och familjeomsorg samt elevhälsa
- GR – Göteborgsregionens kommunalförbund

Samordningsgruppen ansvarar för att prioritera strategiska områden samt leda, styra och följa upp arbetet inom den organiserade samverkansstrukturen. Under 2025 har gruppen genomfört tre halvdagar och två heldagar med planering, inklusive en heldagskonferens i november med tema Nya socialtjänstlagen och Nära vård.

Gruppen har även haft kortare avstämningar inför möten i Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) för att säkerställa en gemensam hantering av länsövergripande frågor. Under 2025 har samordningsgruppens ordförande och vice ordförande representerat den delregionala vårdsamverkan SAML A i VVG.

Under sommaren genomförde berörda chefer inom kommun och region veckovisa avstämningar kring in- och utskrivningsprocessen, med syftet att ingen individ skulle stanna på sjukhus längre än medicinskt nödvändigt. Dessa avstämningar upplevdes som mycket värdefulla av samtliga parter.

Arbetsutskott (AU) för Samordningsgruppen

AU hade möte innan samordningsgruppens möten med uppdraget att vara Samordningsgruppens operativa ledning och bereda frågor. AU representanter var 2025

- representant från Lerums kommun
- representant från Alingsås lasarett
- representant från regional primärvård
- tjänsteperson från Delregionala nämnd västra
- processledare för SAML A.

Samordningsgruppen 2025

Samordningsgruppen ska bereda strategiska frågor inom områden när det finns behov av delregional samordning med målsättningen att samverkansarbetet ska öka. Syftet är också att göra en förflyttning till en god och nära vård.

- ❖ Samordningsgruppen uppmuntrar verksamheterna att ”Våga pröva nytt i samverkan” för att ställa om till den Nära vården med ett personcentrerat förhållningssätt. En ansökan kom in, Projekt Mobilt team i samverkan för unga med psykisk ohälsa, [se hemsidan](#). Nuläge 2025 finns att läsa under rubrik politiska samrådsgruppen 2025.
- ❖ Projekt Fysisk aktivitet på recept, FAR – Projektet omfattar Lerums kommun och fritidsenheten, där en särskild FAR-lotsfunktion har etablerats. Medsökande i projektet är Barn- och ungdomsmedicinska mottagningen i Lerum (BUMLE). Projektets mål är att erbjuda barn spontan och lustfylld fysisk aktivitet – ett alternativ för dem som inte trivs i traditionell föreningsidrott men ändå vill röra på sig genom lek eller enklare idrottsliga aktiviteter. Det riktar sig även till barn som provat flera idrotter utan att hitta rätt. FAR-lotsen ger stöd till vårdnadshavare vars barn behöver mer fysisk och social aktivitet på fritiden, i nära samverkan med personal på BUMLE och andra kommunala verksamheter, exempelvis de som arbetar med hemmasittare. Projektet startar 2026 och finansieras genom statsbidrag.

- ❖ Temagruppen för in- och utskrivningsprocessen - Revidering pågår av den delregionala tillämpningen samt patientbroschyren. Förslag om att införa ett nytt arbetssätt pågår. Öppenvårdsprocessen hanteras nu inom temagruppen, och dialog har påbörjats kring återinskrivningar. Exempel på ny öppenvårdsprocess, *Trygg övergång från akuten till hemmet*. Temagruppen kommer dessutom att fungera som beslutsfattare i frågor om egenvård då den temagruppen är pausad. Temagruppens uppdrag har förlängts och gäller 2026 ut. [Se hemsidan](#).
- ❖ Temagrupp Egenvård - Samordningsgruppen i Vårdsamverkan SAML A beslutade hösten 2024 att tillsätta en tillfällig Temagrupp Egenvård. Syftet var att få samsyn kring processen bedömning, beslut och uppföljning. Målet är att den enskilde är delaktig och ska utgå från dennes önskemål och individuella förutsättningar och att samtliga verksamheter i SAML A har konsensus kring processen. Temagruppen hade totalt sex möten fram till april 2025. Därefter togs ett beslut att pausa temagruppen tills vidare. Om temagruppen tar nytt omtag ska det vid ärenden som rör egenvård för barn ska representant från skolan adjungeras, och vid psykiatrirelaterade ärenden kommer representant från psykiatrin att adjungeras till temagrupp egenvård vid behov. Frågor kring egenvård nomineras till NOSAM i samtliga målgrupper. [se hemsidan](#).
- ❖ Temagrupp Samsjuklighet - Uppstart januari 2026, läs mer under rubrik politiska samrådsgruppen och [hemsidan](#).
- ❖ Temagrupp Hälso- och sjukvård i hemmet – Temagruppen startades upp under hösten 2025 med tre möten. Hälso- och sjukvård i hemmet kan innefatta insatser med grundläggande medicinsk vård till rehabilitering, förebyggande åtgärder och enklare behandlingar. Kommuner och regioner har ett gemensamt ansvar för att säkerställa att dessa insatser är tillgängliga, samordnade och patientsäkra. Prehospital vård har också en viktig roll inom hälso- och sjukvård i hemmet. Målgruppen omfattar personer inom somatisk vård och inkluderar alla åldersgrupper. [Se hemsidan](#).
- ❖ Efterlevandestöd vid suicid - Ett utkast till en rutin för efterlevandestöd vid suicid i Sjuhärad har tagits fram i samverkan, med syftet att säkerställa att närstående till personer som inte haft kontakt med vård eller kommun ändå fångas upp och erbjuds stöd. Rutinen ska tydliggöra vilket stöd som ska ges samt klargöra ansvarsfördelningen mellan berörda aktörer.
I den nuvarande rutinen kontaktar polisen öppenvårdspsykiatrin, som i sin tur kontaktar vårdcentralen. Det nya förslaget innebär i stället att polisen, i samband med dödsbudet, inhämtar samtycke från närmast anhöriga och informerar dem om att vårdcentralen kommer att erbjuda efterlevandestöd.

Polisen i Södra Älvsborg betonade att rutinen inte kan fastställas utan medverkan från Lerums och Alingsås kommuner (SAMLA), då polisen vill ha en enhetlig rutin i hela sitt upptagningsområde. En arbetsgrupp med representanter från flera av SAMLA verksamheter bildades och kunde tidigt identifiera förbättringsbehov i rutinen.

Under december lyftes frågan i Primärvårdsrådet i Västra Götaland, eftersom förslaget skulle innebära ett nytt uppdrag för den regionala primärvården. Som följd behöver arbetsgruppen i Södra Älvsborg – och därmed även SAMLA – nu ta om arbetet och förtydliga rutinen innan den kan fastställas.

- ❖ MHFA, Mental Health First Aid är ett utbildningsprogram som stärker förmågan att tidigt känna igen tecken på psykisk ohälsa, bemöta personer i kris och ge stöd tills professionell hjälp tar vid. Det fungerar som en form av psykisk första hjälpen och syftar till att öka kunskap, minska stigma och skapa trygghet i att agera i svåra situationer. Inom ramen för SAMLA och suicidprevention genomfördes fyra utbildningstillfällen under 2025.

❖ **Förändringar utifrån arbetet med samverkansstrukturen**

- Beslut att avsluta aktivitet med SIP-samordnare i SAMLA
- Beslut att avsluta aktivitet lokala förvaltare för IT-tjänst SAMSA i SAMLA
- Analysgruppen för avvikelser i samverkan avslutas. Avvikelser i samverkan hanteras fortsättningsvis på NOSAM i samtliga målgrupper.
- Delregional handlingsplan suicid i SAMLA är borttagen men finns inkluderat i kommunernas handlingsplaner för suicid.

Närområdesgrupp NOSAM Alingsås och Lerum

Närområdessamverkan bygger på helhetssyn, kontinuitet och ett hälsofrämjande förhållningssätt. Syftet är att stärka den enskildes hälsa, minska framtida behov av vård och insatser samt använda de gemensamma resurserna på ett effektivt sätt. Den operativa närområdessamverkan, NOSAM, finns i både Lerums och Alingsås kommuner. Arbetet handlar om att långsiktigt skapa hållbara strukturer för lokal samverkan.

Målet med närområdessamverkan är att finnas nära invånarna och det individnära samverkansarbetet. Genom lokal samordning skapas mervärde för både den enskilde och verksamheterna.

NOSAM fokuserar på prioriterade närområdesfrågor och arbetar utifrån de fokusområden som beslutats i SAMLA 2023–2026. Samverkansplanen, antagen av Samordningsgruppen och den Politiska samrådsgruppen, innehåller gemensamma fokusområden, strategier och aktiviteter. NOSAM utvecklar dessutom egna lokala aktiviteter kopplade till de prioriterade målområdena och målgrupperna: barn och unga, äldre samt psykisk ohälsa, skadligt bruk och beroende.

Representanterna utses av respektive organisation eller verksamhet och har mandat att samverka, föra dialog och – efter förankring – fatta beslut i vissa frågor. Samverkan är en kontinuerlig process där stabilitet är viktig, och därför utses inga ersättare.

Representation utses från:

- Verksamhetschefer från samtliga vårdcentraler
- Verksamhetschefer från samtliga rehabenheter
- Verksamhetschef för den kommunala primärvården
- Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) i kommun och/eller Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)
- Psykologiskt ledningsansvar, PLA inom barn och elevhälsa
- Avdelningschef eller motsvarande från kommunens berörda verksamheter
- Klinikchef från tandvården
- Vårdenhetschef från Alingsås lasarett
- Folkhälsostrateger i respektive kommun
- SAML A processledare och delregional samordnare
- Brukarmedverkan NSPH i Västra Götaland

Utöver ovanstående kan ytterligare representation från andra verksamheter vid behov

adjungeras in vid specifika frågor. Viktigt att säkerställa att alla relevanta aktörer deltar regelbundet. Andra funktioner eller experter kan vid behov adjungeras till mötet för att stärka gruppens kompetens inom specifika frågor, det är då viktigt att agendan planeras utifrån det.

Under 2025 har NOSAM Alingsås och Lerum haft sju möten där två av mötena var stor-NOSAM. Syftet med stor-NOSAM är att lära känna varandra, ta del av varandras aktiviteter och goda exempel. Aktivitetsplaner är framtagna utifrån målgrupperna men kan vara lite olika utifrån det lokala perspektivet. Flera aktiviteter omhändertas fortsatt under 2026.

Nedan beskrivs ett urval av de samverkansfrågor som hanterats inom de olika målgrupperna i NOSAM Alingsås Lerum under året, både utifrån aktivitetsplaner och övriga samverkansfrågor som aktualiserats

Stor-NOSAM

Två gånger per år träffas NOSAM Lerum och NOSAM Alingsås gemensamt för att föra en dialog kring ett utvalt tema samt följa upp de gemensamma aktivitetsplanerna för respektive målgrupp.

Våren 2025 – Information om våld i nära relationer, VIN av VKV, Kompetenscentrum våld i nära relationer inom Västra Götalandsregionen. En regional rutin är framtagen till stöd för hälso- och sjukvårdens möjlighet att lämna uppgifter till polisen med stöd av 10 kap. 18 c §OSL

för att förebygga allvarligt våld i nära relationer. Sammanfattningsvis är rutinen användbar för att upptäcka, bedöma och handlägga risk för allvarligt våld i nära relationer.

Läs mer på hemsidan www.vgregion.se/valdinararelationer

Hösten 2025 – Information om ”Trygg digital uppväxt”. Trygg digital uppväxt är Kungsbacka kommuns långsiktiga satsning för att ge barn och unga en säker och trygg digital miljö. Arbetet fokuserar på att öka kunskapen hos barn, föräldrar och yrkesverksamma om risker på nätet, särskilt kring sexuella övergrepp och exploatering. Insatserna omfattar bland annat informationskampanjer, enkäter till unga, utbildningar samt samarbete med experter på området. Kampanjen ”Men seriöst” samlar in lokala data om ungas utsatthet och används som underlag för fortsatta åtgärder. [Se bilaga på hemsidan](#).

Målgrupp Äldre - Dialog har förts om ett förändrat arbetssätt vid in- och utskrivning från slutenvården. Dialog om även icke biståndsbedömda insatser kan ingå, eftersom dessa är viktiga i arbetet med SIP. Förarbetet inför mötet på sjukhuset lyftes som avgörande, då ny information ofta framkommer först vid avstämningsmöten. Vårdcentralerna kommer att ha en aktiv roll både före och efter avstämningen. [Se hemsidan](#) Temagrupp in- och utskrivningsprocessen.

NOSAM Barn och unga

NOSAM ska bereda frågor inom området när det finns behov av delregional samordning med målsättningen att samverkansarbetet ska öka. Syftet är också att göra en förflyttning mot en god och nära vård. Målgrupper är barn och unga inom SAML A som samtidigt har behov av vård, stöd och omsorgsinsatser från både kommun och region.

- ❖ Samverkansteam Barn & Unga (SAM) består av representanter från skola, socialtjänst och regional primärvård och har funnits i Lerum sedan 2023. Psykologstudenter under utbildning har genomfört en utvärdering av teamets arbete. Två utvärderingar färdigställdes och publicerades i början av 2025, [se hemsidan](#) under dokument. Resultaten var mycket positiva, och arbetet – som nu drivs inom ordinarie resurser – fortsätter i samma form.
- ❖ Skolfrånvaro – Båda kommunerna arbetar aktivt med att stärka samverkan kring skolfrånvaro med skola, socialtjänst och vården. I Alingsås arbetar fyra socialpedagoger på högstadieskolor, de arbetar åtgärdande med elever med problematisk skolfrånvaro. Elevhälsan arbetar främjande medan socialpedagogerna kan arbeta mer åtgärdande, ex. med att åka hem och busstråna mm. I Lerums kommun arbetar skolorna på olika sätt när det gäller frånvarokartläggningar – både *hur* de gör dem och *när* de genomförs varierar. Det finns därför ett tydligt behov av att ta fram gemensamma dokument, riktlinjer eller stödmaterial i en referensgrupp som kan spridas och implementeras i verksamheterna. Det är viktigt att referensgruppen i så fall får ett tydligt uppdrag om det är ett arbete som ska fortgå 2026.

- ❖ Vård och insatsprogram, VIP – De nationella vård- och insatsprogrammen (VIP) tas fram inom ramen för det nationella systemet för kunskapsstyrning och riktar sig till hälso- och sjukvård, socialtjänst och skola. Programmen ger gemensamma arbetsätt, rekommendationer och stödmaterial. Verksamheterna i SAML A har i uppdrag att implementera VIP. Implementeringen är påbörjad men behöver fortsätta över tid.

NOSAM Psykisk ohälsa, skadligt bruk och beroende

NOSAM ska bereda frågor inom området när det finns behov av delregional samordning med målsättningen att samverkansarbetet ska öka. Syftet är också att göra en förflyttning mot en god och nära vård. Målgrupper är individer med psykisk ohälsa, psykisk sjukdom och/eller psykisk funktionsnedsättning. Individer med ett neuropsykiatriskt tillstånd, komplex samsjuklighet, skadligt bruk och beroende och/eller somatisk sjukdom som samtidigt har behov av vård- och stödinsatser från både kommunen och regionen.

- ❖ Samordnad individuell plan, SIP - SIP ska erbjudas i mycket större utsträckning än det görs idag. Det är viktigt att fortsätta fråga/erbjuda SIP även om den enskilde tackar nej första gången. Det finns behov av kunskaphöjande insatser/utbildning i IT-tjänst SAMSA hos personal. Boendestöd i Lerums kommun kommer snart att få behörighet till SAMSA vilket är positivt då de är personer som arbetar närmast den enskilde. En Broschyr för SIP riktad till medarbetare är framtagen
- ❖ Vård och insatsprogram, VIP – De nationella vård- och insatsprogrammen (VIP) tas fram inom ramen för det nationella systemet för kunskapsstyrning och riktar sig till hälso- och sjukvård, socialtjänst och skola. Implementeringen har pågått under hela 2025 men är ett arbete som bör ske över tid.

NOSAM Äldre

NOSAM ska bereda frågor inom området när det finns behov av delregional samordning med målsättningen att samverkansarbetet ska öka. Syftet är också att göra en förflyttning mot en god och nära vård. Målgruppen är de individer och grupper i befolkningen som

- Är 65 år och äldre
- Vårdas i livets slutskede, oavsett ålder och som samtidigt och samordnat har behov av vård- och insatser från både kommunen och regionen
- ❖ Stödjande dokument vid palliativ vård och vård i livets slutskede inom kommunal primärvård och särskilt boende – Revidering av stödjande dokument vid vård i livets slut har genomförts. I samarbete med Alingsås lasarett har det gjorts ett tillägg där det är tydligt för kommunal primärvård, KPV om Hjärt lungräddning, HLR ska utföras

eller inte efter vård på lasarettet. Lerum har beslutat om dokumentet men Alingsås har en fortsatt dialog 2026.

- ❖ Samordnad individuell plan, SIP – Dialog kring att fler proaktiv SIP vid demens behöver genomföras. Det är Lerums vårdcentral i samverkan med kommunen och tillsammans med den enskilde och eventuella närstående som genomförde flest SIP. Frågan har inte följts upp.
- ❖ Vård- och omsorgskollen – Möjlighet att använda verktyget som tillhandahållits av Sveriges kommuner och regioner, har upphört. Några få samtal genomfördes av regional primärvård och delar av kommunen under 2025 och uppskattades av de enskilda. Strukturen kring frågorna kan användas av verksamheterna utan att dokumenteras i Vård- och omsorgskollen. NOSAM önskade inte fortsätta med verktyget.
- ❖ Beslutstöd VISAM - Rutin och checklista VISAM överensstämmer inte fullt när det gäller om/när sjuksköterska kan ta direktkontakt med MALT bilen, medicinskt akutläkarteam. Dokumentet efterfrågas inte av ambulansen eller akutintaget på lasarettet. Beslut ta som att VISAM avslutas i samverkan medan vissa verksamheter inom kommunen använder det internt.
- ❖ Tandvården - Folktandvården erbjuder årligen utbildning till vård- och omsorgspersonal. Erbjudandet går via kommunens Medicinsk ansvarig sjuksköterska, MAS. Digitala utbildningar i munhälsa finns både hos Socialstyrelsen och Lärportalen. Om ingen kommunal insats finns är det läkare som skriver ex, N-intyget.
- ❖ Hälsöfrämjande perspektiv/ socialtjänst insatser – Dialog har förts om hur hemtjänsten kan vara behjälplig vid kontakt med Regional primärvård. Under 2025 skapades ett arbetssätt kring kommunikation med vårdcentralen som nu sker. Syftet är att underlätta kontakten med vårdcentralen vid brådskande sjukvårdsärenden där hemtjänsten behöver komma i kontakt med sjuksköterska på vårdcentral.
Patientgruppen är:
 - Person med daglig hemtjänst som inte har kommunal primärvård.
 - Personen klarar inte själv/saknar närstående som kan hjälpa till att kontakta vårdcentralen.

Medarbetare i SAML A

Processledare i SAML A

Processledaren arbetar övergripande tillsammans med samtliga tjänstemannagrupper och den politiska samrådsgruppen. Uppdraget omfattar att bereda frågor, ta fram och revidera dokument, omvärldsbevaka, delta i länsgemensamma avstämningar samt ansvara för innehåll och uppdatering av SAML A webbplats.

Processledaren har arbetsledning av ordförande och vice ordförande i Samordningsgruppen och genomför löpande avstämningar med utsedda samordnare inom strukturen.

Delregional samordnare

Delregionala samordnare för specifika uppdrag som In- och utskrivningsprocessen, Suicidprevention, Samordnad individuell plan – SIP, Socialmedicinsk mottagning och Avvikelser i samverkan har under 2025 haft uppdrag i SAML A.

Kommunikatör

En extern kommunikatör anlitas vid behov för att stödja arbetet med SAML A hemsida, motsvarande högst 10 % av en tjänst.

Ekonomi 2025

Intäkterna för 2025 var 3,7 mnkr och kom från staten, HSNV, Lerums kommun och Alingsås kommun. De totala kostnaderna under året var 4,9 mnkr, vilket innebär att överskottet minskat med 1,3 mnkr. Vid årets slut redovisar SAML A ett positivt resultat på cirka 6,8 mnkr.

Inför 2026 är en del av det ackumulerade överskottet redan öronmärkt, bland annat för delvis finansiering av den socialmedicinska mottagningen och projektledare för det mobila teamet för barn och unga, sammanlagt cirka 3 mnkr.